

Dobre praktyki dotyczące uzgadniania i prezentowania wyników audytu w UKE

Skala działalności UKE

5 900

liczba aktywnych podmiotów wnoszących opłaty

140 000

liczba decyzji administracyjnych, na podstawie których naliczane są opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością w 2016 r.

24 000

należności publicznoprawne wymagalne na dzień 31 marca 2017 r. obejmowały ok. 24 tys. rekordów wygenerowanych z systemu finansowo-księgowego

6

liczba kategorii należności objętych ewidencjonowaniem

Zadanie zlecone przez Ministra Finansów

Czynności i techniki

- zapoznanie się i analiza przedłożonej dokumentacji
- przeprowadzenie analiz zapisów księgowych z systemu f-k
- wypełnienie opracowanych przez Ministerstwo Finansów tabel stanowiących załącznik do Założeń audytu zleconego
- przeprowadzenie testów na wybranej próbie należności
- przeprowadzanie wywiadów z pracownikami
- opracowanie map procesów metodą EPC (Event-driven Process Chain) z użyciem oprogramowania Aris Express
- uzyskanie wyjaśnień w zakresie poczynionych ustaleń

Zadanie zlecone przez Ministra Finansów

Opisanie procesów

- ustalania,
- ewidencjonowania
- dochodzenia
- udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych

Opisy powinny wskazywać

- właściciela procesu
- jego uczestników
- role i zadania uczestników w procesie
- wytwarzane dokumenty
- przepływ informacji pomiędzy uczestnikami procesu
- wąskie gardła

Dobre praktyki w UKE – mapowanie procesów

Mapowanie procesów to sporządzanie uporządkowanego opisu procesów w sposób graficzny - pod postacią mapy

Metoda EPC – idealnie odpowiadająca Założeniom do zadania zleconego

Event-driven Process Chain – metoda opracowana na początku lat 90-tych XX wieku przez Augusta Wilhelma Scheera na Uniwersytecie Kraju Saary w Niemczech, w ramach projektu ARIS - Architecture of Integrated Information Systems.

Metoda EPC została zaimplementowana do administracji rządowej w ramach „**Procesy, cele, kompetencje** – zintegrowane zarządzanie w urzędzie”, komponent „zarządzanie procesowe”.

Oprogramowaniem wykorzystanym do mapowania procesów metodą EPC był ARIS Express, na licencji bezpłatnej, dostępnej na stronie producenta do ściągnięcia i użytkowania przez każdego.

Dobre praktyki w UKE – mapowanie procesów

Dzięki informacjom w aktach prawa powszechnego udało się zidentyfikować

- kategorie należności pieniężnych, których ustalanie, ewidencjonowanie i dochodzenie jest zadaniem Prezesa UKE;
- część elementów, z których składają się mapowane procesy (wydarzenia inicjujące i kończące proces, czynności, produkty, podmioty zewnętrzne, podprocesy);
- przepływy informacji pomiędzy uczestnikami procesu, którzy zostali wskazani jako interesariusze lub strony postępowań.

W wyniku analizy aktów wewnętrznych zidentyfikowano

- inne elementy mapowanych procesów (wydarzenia występujące w trakcie procesu, czynności i produkty);
- przepływy informacji pomiędzy uczestnikami procesu, którzy należą do struktury organizacyjnej UKE.

Dobre praktyki w UKE – wywiady z pracownikami

- w celu uzyskania pełnego obrazu przebiegu procesu audytorzy konsultowali się z uczestnikami procesu
- z reguły byli to naczelnicy wydziałów
- wywiady odbywały się zarówno w trakcie mapowania procesów, jak i po ukończeniu projektów map
- spotkania robocze miały charakter dwustronny (audytor – uczestnik procesu) oraz były krótkotrwałe (maksymalnie 30 minut)
- w wyniku konsultacji z uczestnikami procesów w UKE zidentyfikowano:
  - narzędzia służące wykonywaniu poszczególnych czynności
  - przepływy informacji pomiędzy uczestnikami procesu umiejscowionymi w strukturach organizacyjnych poszczególnych komórek.

Dobre praktyki w UKE – wywiady z pracownikami

Podczas mapowania procesów audytorzy stanęli przed następującym wyzwaniem

- 1) rozgraniczenie i strukturyzacja mapowanych procesów,
- 2) identyfikacja wąskich gardeł.

Bez wywiadów z uczestnikami procesu nie byłoby możliwe

- 1) identyfikacja, nazwanie i umiejscowienie na mapach wąskich gardeł,
- 2) sformułowanie zaleceń audytowych.

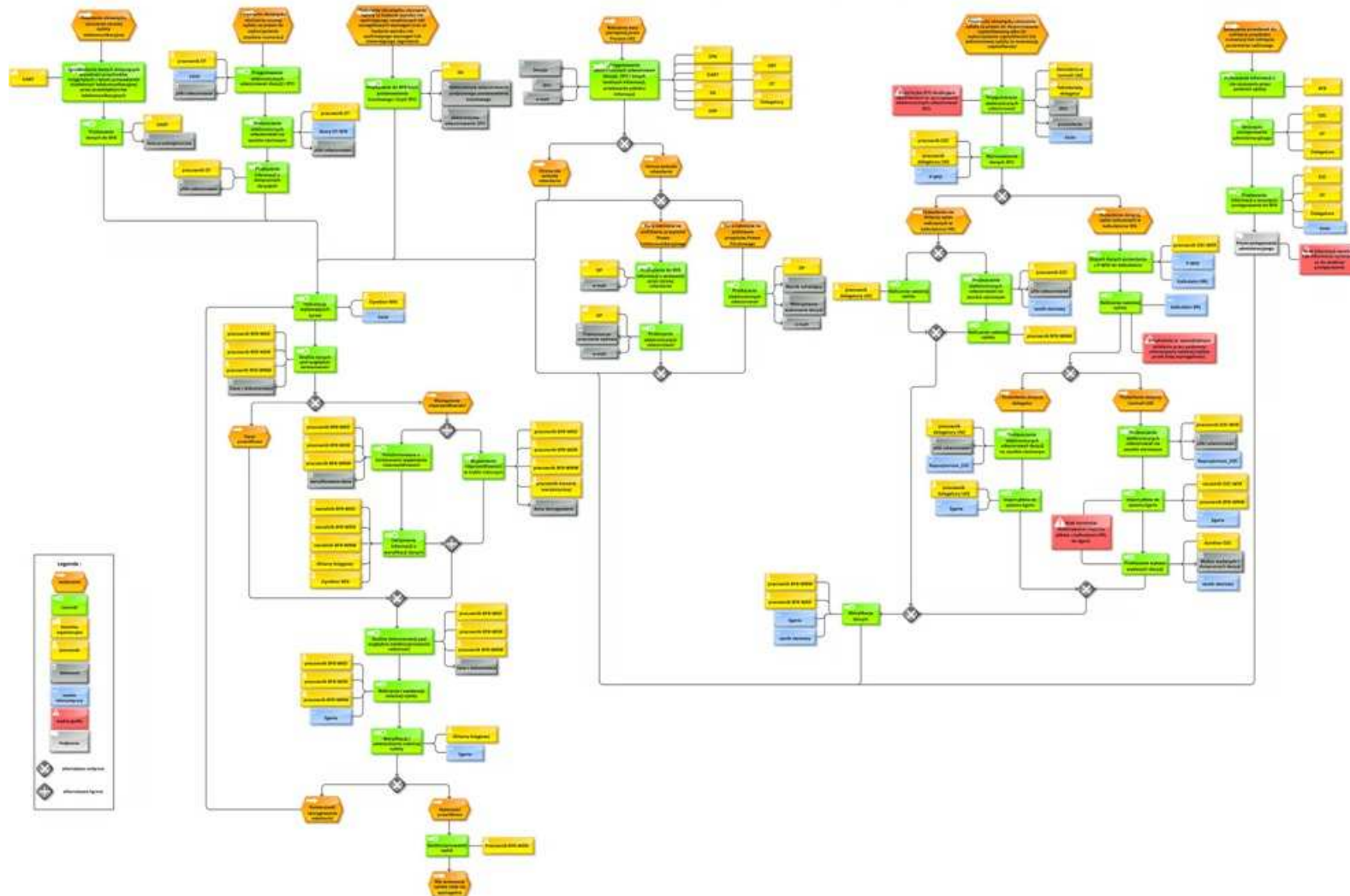
Dobre praktyki w UKE

W ramach audytu zleconego zmapowano 4 procesy:

- 1) ustalania i ewidencjonowania należności;
- 2) dochodzenia należności pieniężnych przez Biuro Finansów i Budżetu;
- 3) windykacji trudno ściągalnych należności pieniężnych;
- 4) udzielania ulg w spłacie zobowiązań.

Ponadto audytorzy zostawili sobie rezerwę w wysokości 5 dni roboczych na wypadek pojawienia uwag do sprawozdania ze strony osób wchodzących w skład kierownictwa UKE.

Mapa procesu ustalania i ewidencjonowania należności

Dobre praktyki w UKE – prezentacja ustaleń

Istotność	N/S/W
Kryteria oceny	
Opis ustaleń	
Słabości kontroli zarządczej	
Ryzyka lub skutki wynikające ze wskazanych słabości kontroli zarządczej	
Element kontroli zarządczej, którego dotyczą stwierdzone słabości kontroli zarządczej	
Zalecenia w sprawie wyeliminowania słabości kontroli zarządczej lub wprowadzenia usprawnień	
Komórki odpowiedzialne	
Odpowiedź komórki audytowanej	
Odniesienie się audytora wewnętrznego do zastrzeżeń	

Mapowanie procesów jako narzędzie wsparcia audytu wewnętrznego

Atrybuty

Szczegółowość:

- a) identyfikacja wydarzeń, czynności, zasobów, produktów, narzędzi i innych elementów,
- b) identyfikacja ryzyk,
- c) bazowanie na informacjach pozyskanych z:
  - aktów prawnych i dokumentów,
  - konsultacji z uczestnikami procesu.

Przejrzystość

Aplikacyjność:

- a) sformułowanie zaleceń,
- b) wdrożenie zaleceń.

www.uke.gov.pl